

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/archiwa/archiwalia-r/178860,Co-kryje-Oddzialowe-Archiwum-IPN-w-Rzeszowie-porucznik-Jan-Nycz.html>
20.05.2024, 16:01

Co kryje Oddziałowe Archiwum IPN w Rzeszowie - porucznik Jan Nycz

Rzeszowskie Archiwum IPN, gdzie przechowywane są różnorodne materiały, stanowi niewątpliwie ogromną kopalnię wiedzy. Każdego dnia będziemy udostępniać Państwu ciekawe zdjęcia osób i wydarzeń, mówiące o historii naszej małej Ojczyzny.

Porucznik Jan Nycz - syn Ignacego i Franciszki z d. Borcz, ur. 5 X 1913 r. w Soninie k. Łańcuta. W latach 1928–1934 uczył się w Państwowym Gimnazjum im. H. Sienkiewicza w Łańcutie, w którym 21 VI 1934 r. otrzymał świadectwo dojrzałości. Wstępne przeszkolenie wojskowe przeszedł od 18 IX 1934 r. do 29 III 1935 r. w Szkole Podchorążych Rezerwy w Zambrowie, a następnie od 30 III 1935 r. do 30 VI 1935 r. szkolił się na Dywizyjnym Kursie Podchorążych Rezerwy w 39 Pułku Piechoty Strzelców Lwowskich w Jarosławiu, uzyskując stopień plutonowego podchorążego rezerwy. Następnie do 1 X 1935 r. odbywał praktykę w 38 Pułku Piechoty Strzelców Lwowskich w Przemyślu i 1 I 1937 r. został mianowany podporucznikiem rezerwy. Od marca 1936 r. do kwietnia 1938 r. pracował w Urzędzie Skarbowym w Augustowie, a następnie do wybuchu wojny w Urzędzie Skarbowym w Grodnie. W latach 1936–1937 studiował prawo na UJK we Lwowie. W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył z Niemcami jako dowódca plutonu p-panc. w 39 pp w ramach 24 DP, najpierw bronił przepraw na Dunajcu na zachód od Tarnowa, następnie toczył walki pod Jawornikiem Polskim i Lwowem. Był dwukrotnie ranny. Po 17 IX 1939 r. dostał się pod Lwowem do niewoli niemieckiej i po kilku dniach uciekł do rodzinnej Soniny. Od maja 1941 r. podjął pracę w Urzędzie Skarbowym w Nisku, a od 1942 r. w Urzędzie Skarbowym w Łańcutie. W kwietniu 1941 r. wstąpił do ZWZ-AK, zostając dowódcą plutonu na terenie części Soniny i Wysokiej, przyjmując pseudonim „Czyn”, a następnie „Nizina”, podlegając służbowo dowódcy placówki AK Łańcut. Podczas służby w AK prowadził m.in. szkolenia minerskie dla żołnierzy placówki AK Łańcut i dla oddziałów dywersyjnych całego Obwodu AK Łańcut. 7 VIII 1945 r. został wcielony do Wojska Polskiego i przydzielony do batalionu oficerów rezerwy we Włochach pod Warszawą, i rozkazem z dnia 25 IX 1945 r. został awansowany do stopnia porucznika. W 1941 r. ożenił się z Marią Pelc, z którą miał czworo dzieci. Zmarł 31 III 1992 r.

Zbiór Jana Nycza zawiera kopie fotografii, dokumentów, odznaczeń i innych pamiątek po por. Janie Nyczu. Materiały archiwalne zostały udostępnione OA IPN w Rzeszowie przez pana Zbigniewa Nycza, syna Jana.

Notka biograficzna została opracowana m.in. w oparciu o ustalenia dra Piotra Chmielowca, pracownika Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Rzeszowie.



Zdjęcie 001. Jan Nycz jako uczeń Państwowego Gimnazjum im. H. Sienkiewicza w Łańcucie, ok. 1934 r. Na mundurku szkolnym widoczna jest odznaka POS (Państwowa Odznaka Sportowa).



002. Uczniowie Państwowego Gimnazjum im. H. Sienkiewicza w Łańcucie - członkowie hufca męskiego w maju 1932 r. W pierwszym rzędzie, czwarty z prawej - Jan Nycz.



Zdjęcie 003. Żołnierze na obozie szkoleniowym z polskimi karabinkami wz. 29 (kok wz. 29). Prawdopodobnie był to obóz Dywizyjnego Kursu Podchorążych Rezerwy w 39 Pułku Piechoty Strzelców Lwowskich w Jarosławiu w 1935 r. Jan Nycz stoi czwarty z prawej (ma na głowie furazerkę, karabin u nogi).



Zdjęcie 004. Żołnierze na obozie szkoleniowym. Prawdopodobnie był to obóz Dywizyjnego Kursu Podchorążych Rezerwy w 39 Pułku Piechoty Strzelców Lwowskich w Jarosławiu w 1935 r. Trzeci z lewej: Jan Nycz.



Zdjęcie 005. Żołnierze na obozie szkoleniowym. Prawdopodobnie był to obóz Dywizyjnego Kursu Podchorążych Rezerwy w 39 Pułku Piechoty Strzelców Lwowskich w Jarosławiu w 1935 r. Trzeci z lewej: Jan Nycz.



Zdjęcie 006. Żołnierze na obozie szkoleniowym. Prawdopodobnie był to obóz Dywizyjnego Kursu Podchorążych Rezerwy w 39 Pułku Piechoty Strzelców Lwowskich w Jarosławiu w 1935 r. Siedzi pierwszy z prawej: Jan Nycz.



Zdjęcie 007. Słuchacze Szkoły Podchorążych Rezerwy w Zambrowie. Pierwszy z prawej: Jan Nycz. Zdjęcie zostało zrobione w przedziale od 18 września do 8 grudnia 1934 r.



Zdjęcie 008. Słuchacze Szkoły Podchorążych Rezerwy w Zambrowie na początku 1935 r. Pierwszy z lewej st. strzelec Jan Nycz.



Zdjęcie 009. Słuchacze Szkoły Podchorążych Rezerwy w Zambrowie w pobliżu kościoła pw. Trójcy Przenajświętszej. Zdjęcie z lat 1934-1935.

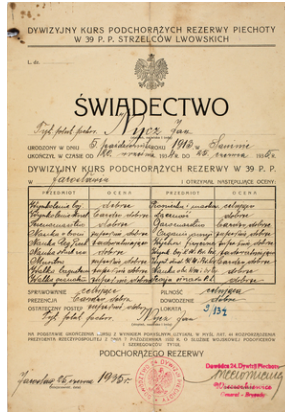


Zdjęcie 010. Słuchacze Szkoły Podchorążych Rezerwy w Zambrowie z podoficerami i oficerami. W pierwszym rzędzie, czterdziasty od lewej siedzi st. szer. Jan Nycz. Zdjęcie zostało zrobione w przedziale



Zdjęcie 011. Żołnierze ze Szkoły Podchorążych Rezerwy na Rynku w Zambrowie ok. 1934 r.

od 11 grudnia 1934 r.
do 27 marca 1935 r.



Zdjęcie 012.
Świadectwo ukończenia
Dywizyjnego Kursu
Podchorążych Rezerwy
w 39 Pułku Piechoty
Strzelców Lwowskich
przez plut. pchor. Jana
Nycza, 25 czerwca
1935 r.



Zdjęcie 013. Książeczka
legitymacyjna Jana
Nycza, studenta
Wydziału Prawa
Uniwersytetu Jana
Kazimierza we Lwowie
wydana 26 listopada
1936 r., str.1-2.



Zdjęcie 014. Jan Nycza,
pracownik Urzędu
Skarbowego w Gródnie,
ok. 1938-1939.



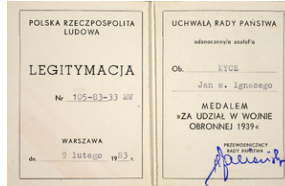
Zdjęcie 015.
Legitymacja Jana
Nycza, pracownika
Urzędu Skarbowego w
Nisku wydana 16
czerwca 1941 r.



Zdjęcie 016. Kenkarta
(karta rozpoznawcza)
Jana Nycza, wystawiona
30 marca 1942 r., str.
2, 3, 4.



Zdjęcie 017. Kenkarta
(karta rozpoznawcza)
Marii Nycza, wystawiona
15 kwietnia 1942 r., str.
2, 3, 4.



Zdjęcie 018.
Legitymacja medalu
„Za udział w wojnie
obronnej 1939”,
przyznanego por.
Janowi Nyczowi 9
lutego 1983 r.

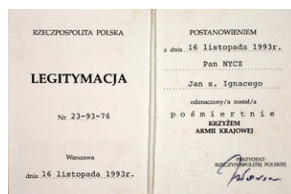


Zdjęcie 019. Awers i
rewers medalu „Za
udział w wojnie
obronnej 1939”



Zdjęcie 020.
Legitymacja Okręgu AK
Rzeszów należąca do
Jana Nycza, wydana 30
lipca 1991 r.

przyznanego por.
Janowi Nyczowi



Zajęcie 021.
Legitymacja Krzyża
Armii Krajowej,
przyznanego
pośmiertnie por. Janowi
Nyczowi 16 listopada
1993 r.



Zajęcie 022. Awers i
rewers Krzyża Armii
Krajowej, którym
pośmiertnie został
odznaczony por. Jan
Nycz.

Zdjęcie 001. Jan Nycz jako uczeń Państwowego Gimnazjum im. H. Sienkiewicza w Łąncucie, ok. 1934 r. Na mundurku szkolnym widoczna jest odznaka POS (Państwowa Odznaka Sportowa). Zdjęcie wykonane w zakładzie fotograficznym Edwarda Janusza w Rzeszowie.

Zdjęcie 002. Uczniowie Państwowego Gimnazjum im. H. Sienkiewicza w Łąncucie - członkowie hufca męskiego w maju 1932 r. W pierwszym rzędzie, czwarty z prawej - Jan Nycz. W górnym rzędzie, drugi z lewej - prawdopodobnie kpt. Józef Weisbach, powiatowy komendant Przysposobienia Wojskowego, prowadzący szkolenie wojskowe członków hufca męskiego w Gimnazjum w Łąncucie; w górnym rzędzie w środku - prof. Józef Czechowicz, nauczyciel, opiekun hufca męskiego w Gimnazjum w Łąncucie (w kapeluszu, grubszy); na lewo od niego kpt. Władysław Magdziarz (oficer 17 pp).

Zdjęcie 003. Żołnierze na obozie szkoleniowym z polskimi karabinkami wz. 29 (kbk wz. 29). Prawdopodobnie był to obóz Dywizyjnego Kursu Podchorążych Rezerwy w 39 Pułku Piechoty Strzelców Lwowskich w Jarosławiu w 1935 r. Jan Nycz stoi czwarty z prawej (ma na głowie furazerkę, karabin u nogi).

Zdjęcie 004. Żołnierze na obozie szkoleniowym. Prawdopodobnie był to obóz Dywizyjnego Kursu Podchorążych Rezerwy w 39 Pułku Piechoty Strzelców Lwowskich w Jarosławiu w 1935 r. Trzeci z lewej: Jan Nycz. Z prawej strony widoczny jest ciężki karabin maszynowy Maxim wz. 1908 na podstawie saneczkowej.

Zdjęcie 005. **Żołnierze na obozie szkoleniowym. Prawdopodobnie był to obóz Dywizyjnego Kursu Podchorążych Rezerwy w 39 Pułku Piechoty Strzelców Lwowskich w Jarosławiu w 1935 r. Trzeci z lewej: Jan Nycz.**

Zdjęcie 006. **Żołnierze na obozie szkoleniowym. Prawdopodobnie był to obóz Dywizyjnego Kursu Podchorążych Rezerwy w 39 Pułku Piechoty Strzelców Lwowskich w Jarosławiu w 1935 r. Siedzi pierwszy z prawej: Jan Nycz.**

Zdjęcie 007. **Słuchacze Szkoły Podchorążych Rezerwy w Zambrowie. Pierwszy z prawej: Jan Nycz. Zdjęcie zostało zrobione w przedziale od 18 września do 8 grudnia 1934 r.**

Zdjęcie 008. **Słuchacze Szkoły Podchorążych Rezerwy w Zambrowie na początku 1935 r. Pierwszy z lewej st. strzelec Jan Nycz.**

Zdjęcie 009. **Słuchacze Szkoły Podchorążych Rezerwy w Zambrowie w pobliżu kościoła pw. Trójcy Przenajświętszej. Zdjęcie z lat 1934-1935.**

Zdjęcie 010. **Słuchacze Szkoły Podchorążych Rezerwy w Zambrowie z podoficerami i oficerami. W pierwszym rzędzie, dziesiąty od lewej siedzi st. szer. Jan Nycz. Zdjęcie zostało zrobione w przedziale od 11 grudnia 1934 r. do 27 marca 1935 r.**

Zdjęcie 011. **Żołnierze ze Szkoły Podchorążych Rezerwy na Rynku w Zambrowie ok. 1934 r.**

Zdjęcie 012. **Świadectwo ukończenia Dywizyjnego Kursu Podchorążych Rezerwy w 39 Pułku Piechoty Strzelców Lwowskich przez plut. pchor. Jana Nycza, 25 czerwca 1935 r.**

Zdjęcie 013. **Książeczka legitymacyjna Jana Nycza, studenta Wydziału Prawa Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie wydana 26 listopada 1936 r., str.1-2.**

Zdjęcie 014. **Jan Nycz, pracownik Urzędu Skarbowego w Grodnie, ok. 1938-1939.**

Zdjęcie 015. **Legitymacja Jana Nycza, pracownika Urzędu Skarbowego w Nisku wydana 16 czerwca 1941 r.**

Zdjęcie 016. **Kenkarta (karta rozpoznawcza) Jana Nycza, wystawiona 30 marca 1942 r., str. 2, 3, 4.**

Zdjęcie 017. **Kenkarta (karta rozpoznawcza) Marii Nycz, wystawiona 15 kwietnia 1942 r., str. 2, 3, 4.**

Zdjęcie 018. **Legitymacja medalu „Za udział w wojnie obronnej 1939”, przyznanego por. Janowi Nyczowi 9 lutego 1983 r.**

Zdjęcie 019. **Awers i rewers medalu „Za udział w wojnie obronnej 1939” przyznanego**

por. Janowi Nyczowi

Zdjęcie 020. **Legitymacja Okręgu AK Rzeszów należąca do Jana Nycza, wydana 30 lipca 1991 r.**

Zdjęcie 021. **Legitymacja Krzyża Armii Krajowej, przyznanego pośmiertnie por. Janowi Nyczowi 16 listopada 1993 r.**

Zdjęcie 022. **Awers i rewers Krzyża Armii Krajowej, którym pośmiertnie został odznaczony por. Jan Nycz.**